

hvert Fald vil der paa den hele Udstrækning være endeel saadanne Grunde, og det vil være indlysende, at hvad enten der er et større eller mindre Antal, ja selv om der kun var een eneste Grund, som var uberørt af de Hensyn, der for Eiendommens Bedkommende kunne gjøre Expropriationen retfærdig, var det mere end nok til at forhøje Lovens Vedtagelse, som den nu er affattet. Det vil nu tillige sees, at der fra Expropriationen er undtagen en heel Deel Arealer, og der bliver i hvert Fald Grunde, som paa den Maade omgives af disse Arealer, at de, saalænge disse Arealer ikke blive Gjenstand for Expropriationen, heller ikke kunne benyttes til Udvidelse af Kjøbenhavn. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at Sjøstatens Kirkegaard omfatter saadanne Stykker. Der ligger et lille ubetydeligt Huus ved Indgangen til Kirkegaarden, som er saaledes omgivet af den, at der ikke kan være Tale om at indlemme det i Byggeplanen, saalænge ikke Kirkegaarden selv kan indlemmes deri. Selv om det kun var den ubetydeligste Hytte, for hvis Bedkommende der manglede ethvert retfærdigt Grundlag til at borttage den, var det nok til, at hele Loven maatte savne et saadant. Det er imidlertid ikke alene med Hensyn til Omfanget, at Loven nu er kommen i Strid med Grundlovens Bestemmelser, men ogsaa med Hensyn til den Erstatning, som Loven vil give. Thi dersom Kjøbenhavns Befæstning definitivt opgives, dersom Staten erklærer, at det er ugenødvendigt og uforsødent, fremtidig at indskrænke Bygningsfriheden paa dette Terrain, idet ikke længer det Krav, der hidtil har været gjort til en fri Bystregning af Terrainet fra Fæstningsvolden, opretholdes; mener jeg, at vedkommende Ciere have en billig Fordring paa, at Byggefriheden indtræder af sig selv, og at det ikke gaaer an, at see eensidigt hen paa, at Cierne derved vil faae en bethdelig Fordeel, der maaskee var upaaregnet. Det hører til de lykkelige Tilfælde for disse Ciere, som Staten ikke har Ret til at forhindre dem i Udøvelsen af, ligesaa lidt som Staten bestræmmer dem mod Ulykker, der ikke have været paareguede. Jeg troer derfor, at Grundlovens Bud om fuldstændig Erstatning kan siges at være opfyldt saaledes, som Loven er affattet, og jeg kan ikke berolige mig med,

at Tidsgrænsen er saa snæver — den omfatter jo dog, som jeg tidligere har berørt, 3 Rigsraads møder — at der ikke i praktisk Henseende vil være Udset til, at Loven faaer Betydning, idet det maaskee maa betragtes som usandsynligt, men dog muligt, at der af Rigsraadet vil kunne vedtages en lignende Lov, af hvis Vedtagelse nærværende Lovs Gyldighed afhænger. Jeg maa saaledes være nødsaget til at stemme imod Loven.

Lehmann: Det er tilstrækkelig fremgaaet af de stedfundne Debatter og maa saaledes være Enhver indlysende, at det foreliggende Spørgsmaal staaer i nøie Forbindelse med Spørgsmaalet om en eventuel Befæstning af Kjøbenhavn paa en anden Maade end den bestaaende. Det er ikke bestridt fra nogen Side, men man har formeent, at dette Spørgsmaal var den danske Rigsdag vedkommende, da baade Dispositionen over det Terrain, Staten eller Militairtaten eier paa det her omhandlede Stykke, som ogsaa Anvendelsen af de Midler, der ved sammes Salg vilde indkomme, henhører under et andet Forum. Det, der foreligger for os, er, hvad der skal indtræde, naar af den ene eller den anden Grund og i den ene eller den anden Forudsætning den Deel af denne Grund, som er i privat Eie, skal exproprieres. I denne Henseende har en æret Taler meent at Almeenvellet ikke vilde retfærdiggjøre Expropriationen, i alt Fald ikke i den Udstrækning, her er foreslaaet. Forsaavidt han hentydede til, hvad en anden æret Landsstingsmand tidligere har ytret, staaer han i stor Modstrid med ham, idet den ærede Ordfører erkjender, at Almeenvellet af sanitaire Grunde kræver Expropriationen. Jeg troer ikke, at det er dette Hensyn, der udtømmer Spørgsmaalet, men derimod Hensynet til at tilvejebringe samtlige de Betingelser, der ere nødvendige for paa en ordentlig, fornuftig og for Fremtidens Vel betryggende Maade at kunne indbringe dette Terrain som en Deel af Hovedstadens Byggegrund. Spørgsmaalet er for mig ikke om, at der maaskee kan være et eller andet Stykke af dette Areal, hvorpaa disse Betragtninger ikke kunne finde Anvendelse. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa 2 Ting. Den første er, at